

Izvedbeni plan nastave (syllabus¹)

Sastavnica	ODJEL ZA KROATISTIKU						akad. god.	2025./2026.	
Naziv kolegija	Naraštaj krugovaša u hrvatskoj književnosti						ECTS	4	
Naziv studija	Jednopredmetni diplomski sveučilišni studij Hrvatskoga jezika i književnosti								
Razina studija	☐ preddiplomski		☒ diplomski		☐ integrirani		☐ poslijediplomski		
Godina studija	☐ 1.		☒ 2.		☐ 3.		☐ 4.		☐ 5.
Semestar	☒ zimski ☐ ljetni		☐ I.		☐ II.		☒ III.		☐ IV.
Status kolegija	☐ obvezni kolegij		☒ izborni kolegij		☒ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela			Nastavničke kompetencije	
Opterećenje	15 P		15 S		0		V		Mrežne stranice kolegija
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	Dvorana 232, Obala kralja Petra Krešimira IV., br. 2, (zgrada na Rivi), utorkom od 8:00 do 10:00 h				Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij			Hrvatski jezik	
Početak nastave	7. listopada 2025.				Završetak nastave			20. siječnja 2026.	
Preduvjeti za upis	Prema Pravilniku o studijima i studiranju Sveučilišta u Zadru.								
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Mirela Šušić								
E-mail	msusic@unizd.hr				Konzultacije		ponedjeljkom 12 -14 h		
Izvođač kolegija	izv. prof. dr. sc. Mirela Šušić								
E-mail	msusic@unizd.hr				Konzultacije				
Suradnici na kolegiju									
E-mail					Konzultacije				
Suradnici na kolegiju									
E-mail					Konzultacije				
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja		☒ seminari i radionice		☐ vježbe		☐ obrazovanje na daljinu		☐ terenska nastava
	☐ samostalni zadaci		☐ multimedija i mreža		☐ laboratorij		☐ mentorski rad		☐ ostalo
Ishodi učenja kolegija	- povezati, objasniti i prosuditi stvaralački poticajno obzorje, slobodu stvaralaštva i individualizam baziran na stvaralačkom daru kao bitnom preduvjetu u ostvarenju umjetničkog rezultata u prvoj fazi druge moderne - prezentirati književna djela krugovaškog naraštaja kojem je sloboda stvaranja osnova djelovanja								
Ishodi učenja na razini programa	opisati književni fenomen <i>krugovaša</i>								

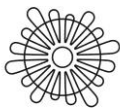
¹ Riječi i pojmovni sklopovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

	– razlučiti i identificirati značajke poetike socijalističkog realizma kao svojevrsnu poetiku temeljenu na estetskom dogmatizmu – prepoznati i objasniti osobitosti, sličnosti i razlike između različitih djela, te jezičnu, stilsku i semantičku strukturu teksta i druga svojstva krugovaške književnosti – navesti književnike novog naraštaja u prvoj fazi druge moderne – prezentirati poetike književnika novog naraštaja u prvoj fazi druge moderne				
Načini praćenja studenata	☒ pohađanje nastave	☒ priprema za nastavu	☐ domaće zadaće	☒ kontinuirana evaluacija	☒ istraživanje
	☐ praktični rad	☐ eksperimentalni rad	☒ izlaganje	☐ projekt	☒ seminar
	☐ kolokvij(i)	☒ pismeni ispit	☒ usmeni ispit	☐ ostalo:	
Uvjeti pristupanja ispitu	Redovito pohađanje nastave (prisutnost na predavanjima i seminarima prema Pravilniku o studijima i studiranju Sveučilišta u Zadru) i uspješno obavljena seminarska zadaća. Ispitu mogu pristupiti studenti koji su odradili sve propisane obveze utvrđene ovim izvedbenim planom.				
Ispitni rokovi	☒ zimski ispitni rok		☐ ljetni ispitni rok		☒ jesenski ispitni rok
Termini ispitnih rokova	I. 2. veljače 2026. II. 16. veljače 2026.				I. 16. rujna 2026. II. 30. rujna 2026.
Opis kolegija	Sustavno i detaljno proučiti književni fenomen krugovaša, estetske, filozofske i ine preokupacije, zatim, što je najvažnije, književna djela koja izlaze od pedesetih do šezdesetih godina 20. st., promatrajući ih posebice u odnosu spram socrealističkoj poetici. Obratiti pozornost na književna djela i pisce koji su pokrenuli časopis „Krugovi“ i u njemu surađivali. Analizirati, naročito na seminaru, pojedinačno djela krugovaša, ali i komparativnim postupkom interpretacije uočavati osobitosti, sličnosti i razlike između različitih djela te jezičnu, stilsku i semantičku strukturu teksta i druga svojstva krugovaške književnosti kao prve etape druge moderne u hrvatskoj književnosti. Naime, socijalistički realizam kao svojevrsna poetika temeljena na estetskom dogmatizmu, izrazito ideologiziranoj svijesti utilitarističke usmjerenosti u književnosti i umjetnosti uopće, još prije rata, ali neposredno i nakon Drugog svjetskog rata, kada je doživljavao svoj uspon, zahvaljujući određenim ideološko – političkim i društvenim gibanjima što donose izvjesno „zatopljenje“, navlastito poslije Rezolucije Informbiroa (1948.), pokazuje se sve više kao nakaradan „projekt staljinističko – boljševičke vlasti“ i posve prevladan u društvu. Dakle, već i prije rata neki se književnici suprotstavljaju lijevim dogmatski orijentiranim piscima (premda i sami na ljevici) u čemu prednjači Krleža i još nekoliko pisaca. Oni će i nakon rata i idejno i stvaralački, na dva kolosijeka, odbijajući socrealističku misao surova pragmatizma i šireći slobodoumno, stvaralački poticajno obzorje, naglašavati slobodu stvaralaštva i individualizam baziran na stvaralačkom daru kao bitnu preduvjetu u ostvarenju umjetničkog rezultata (M. Krleža, P. Šegedin, R. Marinković i dr.). U takvu ozračju, u prijelomnu društvenom trenutku, premda s drukčijom poetikom od prethodnika, na određen način pridružuje im se jedan novi književni naraštaj kojemu je sloboda stvaralaštva osnova djelovanja. Radi se o književnicima rođenim, uglavnom, između 1922. i 1932. koji su se okupili pokrećući časopis Krugovi (iz 1952. – 1958.) pa su po časopisu i nazvani krugovašima (V. Pavletić, J. Pupačić, N. Milićević, S. Novak, M. S. Mađer, S. Mihalić, V. Gotovac, M. Slaviček, I. Slamnig, Z. Golob, B. Pavlović, Z. Tomićić, A. Šoljan i dr.) Upravo oni, krugovaši,				

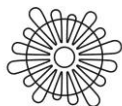
	predstavljaju prvu fazu druge moderne nastupajući prvenstveno u svom časopisu, sukladno programskom članku objavljenom u 1. broju pod naslovom „Neka bude živost“ (V. Pavletić), što postaje i njihovim geslom. Pokazujući širok raspon interesa, ugledajući se, svaki od njih, na različita idejna i filozofska usmjerenja, različita tematsko – motivska i stilska određenja što ih nudi nacionalna i svjetska kultura i literatura, oni, dakle različito usmjereni, samostalno biraju stvaralačke postupke i iznalaze zasebna rješenja. Valja spomenuti i neke pisce koji su se pojavili tek u predratno doba ostvarujući tada zapažena djela pa i književnu afirmaciju, a nastavljajući, navlastito pedesetih i šezdesetih godina, pisati prozu (novele i romane) s pretežito socijalnom tematikom života na selu (zastupljenoj podosta i prije rata u hrvatskoj književnosti), a potom i ratnu tematiku koja će tek pedesetih godina, oslobođena političke tendencioznosti, pokazati se u punini umjetničkoga ostvarenja. Takvi pisci su: V. Kaleb, J. F. Pločar, V. Desnica, a napose Mirko Božić koji u to vrijeme stvara, uglavnom, na temu sela (Dalmatinska zagora – Cetinska krajina) kolosalno prozno djelo što ga čine romani kurlanske trilogije i novele, djela posve moderne strukture, s dubokim psihološkim poniranjem u duše junaka u sintezi iskrene doživljenosti i duboka poimanja svijeta i čovjeka, a što je ostvareno izvornim, bujnim od jedrine, neukrotivim narodnim štokavskim jezikom zavičaja, ali i s primjetnom dozom piščevih novotvorina što najčešće oplemenjuju njegov ionako osebujan i osobit jezik. Svakako treba dotaknuti i one pisce poput Slobodana Novaka i njegovo prozno djelo, M. Matkovića i njegove drame, A. Šoljana, J. Horvata s njegovim putopisima i dnevničkom prozom, M. Pejića i njegove putopise, dakle one književnike što su u pedesetim i šezdesetim godinama (a neki i do konca 20. stoljeća), uz još uvijek vidan utjecaj i važan stvaralački prinos starijeg naraštaja od Cesarića do Tadijanovića, zauzimali bitno mjesto u suvremenoj hrvatskoj književnosti gdje su se osobitom snagom pjesničkog djela isticali Jure Kaštelan i Vesna Parun, što također treba naglasiti. Upravo u tim godinama (potkraj pedesetih) i naraštaj krugovaša, pjesničkom riječju najdarovitijih među njima, pokazuje zapažene uspjehe, da bi u šezdesetima izrasli u nezaobilazne protagoniste suvremenih literarnih gibanja čiji će utjecaj umnogoo određivati budući smjer i perspektivu naše književnosti. Premda im je zajedničko svojstvo neujednačenost i raznorodnost, i kad je riječ o uzorima kao i u pogledu njihova vlastita stila, izraza i tematike, oni su uglavnom jedinstveni u kritičkom odnosu spram tradicionalnim literarnim oblicima i tradicionalizmu uopće kao i u naglašenoj afirmaciji novih, modernističkih poetičkih dometa.
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	PREDAVANJA 1. Upoznavanje sa sadržajem kolegija i temeljnom literaturom. 2. Polemike o smislu i zadaćama književnosti i umjetnost; socrealizam i kritički dogmatizam; otpori i sučeljene poetike. Krugovaški poetički model. Časopis Krugovi. Vlatko Pavletić. Esej Neka bude živost; program krugovaškog naraštaja. Zvekir u ruci (1953.). Sudbina automata (1955). 3. Mirko Božić. Urbana i ruralna tematika. Kurlanska trilogija. Odrednice Božićeva jezika. Izbor iz djela. 4. Antun Šoljan. Pisac kao savjest ugrožena čovjeka. Povratak tradiciji ovjeren modernim spoznajama. Kratki izlet (1966.). Izbor iz djela. 5. Ivan Slamnig. Osebujni poetski jezik maštovitih obrata. Poezija ludizma. Bolja polovica hrabrosti (1972.). Izbor iz poezije. 6. Nikola Miličević. Prožetost tradicije i suvremenosti. Moderna osjećajnost bez modernističkih težnji. Zavičajni kolorit. Jednostavnost lirske dikcije. Izbor iz poezije. 7. Slobodan Novak. Problematiziranje aktualne društvene stvarnosti. Traženje odgovora na temeljna egzistencijalna pitanja modernog čovjeka. Ironiziranje i parodiranje čina pripovijedanja i spisateljskog postupka. Miris, zlato i tamjan (1968.). Izbor iz djela. 8. Slavko Mihalić. Originalnost koja je sposobna preživjeti sve mode. Egzistencijalistička poetika. Tematizacija graničnih ljudskih situacija. Komorna muzika (1954.). Izbor iz djela.

	9. Josip Pupačić. Sudbinska vezanost uz zavičaj. Poetska evokacija djetinjstva. Antropološki mit harmonije. Naglašena emotivna pozicija identificirana s kolektivnim subjektom. Kiše pjevaju nad jablanima (1955.); Mladići (1955.). Izbor iz poezije. 10. Vladan Desnica. Ravnoteža intelektualne snage i emotivne napetosti. Zimsko ljetovanje (1950.). Izbor iz djela. 11. Zvonimir Golob. Individualni lirizam. Poezija jasnog govora. Intelektualna sumnja i pročišćena modernost. Aktivistička lirika nadrealističkog izraza. Samoća čovjeka u dvoje. Dnevnik (1985.). Izbor iz djela. 12. Ivan Raos. Pikarski roman. Trilogija Vječno žalosni smijeh (1965.). Izbor iz djela. 13. Vlado Gotovac. Od krugovaša do razlogovaca. Intelektualističnost i pojmovnost. Svjesno odustajanje od metaforičnosti i slikovnosti, zazor od literarnog tehnicizma. Fenomenologijski tip pjesništva u Husserlovu i Heideggerovu smislu fenomenologije i fundamentalne ontologije. Zabranjena vječnost (1989.). Izbor iz djela. 14. Zlatko Tomičić. Šarolikost semantičkog supstrata. Dualitet duše i tijela. Putopisi s povijesnim reminiscencijama. Novela s jakom digresijom. Dosegnuti ja (1956.). Izbor iz djela. 15. Evaluacija i priprava za ispit. SEMINARI 1. Upute o izradi seminarskoga rada. Podjela seminarskih zadaća. 2. Vlatko Pavletić: izbor djela. 3. Mirko Božić: Kurlani; Pravdenik. 4. Antun Šoljan: Kratki izlet; izbor pjesama. 5. Ivan Slamnig: Bolja polovica hrabrosti; izbor pjesama. 6. Izbor pjesama Nikole Miličevića. 7. Slobodan Novak: Miris, zlato i tamjan; izbor pjesama. 8. Izbor pjesama Slavka Mihalića. 9. Izbor pjesama Josipa Pupačića. 10. Miroslav Slavko Mađer: Gdje lopoči cvjetaju; izbor pjesama. 11. Zvonimir Golob: Dnevnik; izbor pjesama. 12. Izbor pjesama Milivoja Slavičeka, Vlade Gotovca i Zlatka Tomičića. 13. Izbor pjesama Vesne Parun. 14. Ivan Raos: Vječno nasmijano nebo; Vladan Desnica: Zimsko ljetovanje; 15. Vjekosla Kaleb: izbor djela. Evaluacija i priprava za ispit.
Obvezna literatura	• Milanja, C. (2000.) <i>Hrvatsko pjesništvo od 1950. do 2000.</i>, Zagreb, Zagrebgrafo • Šušić, M. (2015.) „Koegzistencija urbanog i ruralnog u romanu <i>Zimsko ljetovanje Vladana Desnice</i>“, <i>Zadarski filološki dani V</i>, zbornik radova, Zadar, str. 307–318. • Šušić, M. (2019.) „The Most Distinctive Female Character of the <i>Trilogy of Kurlani</i> by Mirko Božić“, <i>Proceedings Book of International Conference on Recent Social Studies and Research</i>, Sapienza University, Roma, Italy., str. 99–107. • Šušić, M. (2020.) „Language and Culture in the <i>Trilogy of Kurlani</i> by Mirko Božić“, u: Mikolić, Vesna (ur.) <i>Language and Culture in the Intercultural World</i>, Cambridge Scholars Publishing, Lady Stephenson Library, Newcastle upon Tyne, NE6 2PA, UK, str. 363–374. • Ivanišin, N. (1975.) <i>Tradicija, eksperiment, avangarda</i>, Split. (245 stranica) • Jelčić, D. (2004.) <i>Povijest hrvatske književnosti</i>, Zagreb, str. 340–520. • Solar, M (2003.) „Modernizam“, u: <i>Povijest svjetske književnosti</i>, Zagreb, str. 266–334. • Stamać, A. (1977.) „Pretvorba slikovnog u pojmovno pjesništvo“, u: <i>Slikovno i pojmovno pjesništvo</i>, Zagreb, str. 131–152.
Dodatna literatura	• Huettehon, L. (1989.) <i>A poetic of postmodernism</i>, London, str. 3–104. • Calinescu, M. (1988.) <i>Lica moderniteta</i>, Zagreb. (309 stranica) • Campagnon, A. (1990.) <i>Les Cinque paradoxes de la modernite</i>, Paris. • Fridrich, H. (1989.) <i>Struktura moderne lirike</i>, Zagreb.

	- Hassna, I. (1992.) Komadanje Orfeja, Zagreb. - Hermes, J. (1988.) Filozofski diskurs moderne, Zagreb. - Lodge, D. (1988.) Načini modernog pisanja, Zagreb. - Mrkonjić, Z. (1971.) Suvremeno hrvatsko pjesništvo, Zagreb. - Musa, Š. (1995./1996.) "Biti unatoč zemnosti", Lirika Gojka Sušca, Osvit, Mostar, br. 2-4, str. 117-124. - Musa, Š. (2009.) Studije i ogledi, Mostar. - Oraić Tolić, D. (1996.) Paradigme 20. st., Zagreb. - Paletić, V. (1955.) Sudbina automata, Zagreb. (243 stranice) - Pavličić, P. (1999.) Moderna hrvatska lirika, Zagreb. - Solar, M. (2005.) Laka i teška književnost, Zagreb. - Vattimo, G. (1985.) La fine della modernita, Milano.										
Mrežni izvori											
Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)	Samo završni ispit										
	☐ završni pismeni ispit	☐ završni usmeni ispit	☒ pismeni i usmeni završni ispit	☐ praktični rad i završni ispit							
	☐ samo kolokvij/zad aće	☐ kolokvij / zadaća i završni ispit	☒ seminarski i rad	☐ seminarski rad i završni ispit	☐ praktični rad	☐ drugi oblici					
Način formiranja završne ocjene (%)	Konačna ocjena proistječe iz redovitosti pohađanja nastave i aktivnog sudjelovanja u nastavi, uspješno obavljene seminarske zadaće (izrada, prezentacija, predaja seminarskog rada), te pismenog i usmenog ispita. Svi elementi ocjenjivanja moraju biti ocijenjeni pozitivnom ocjenom. Seminarski rad: 30% - 1 ECTS bod Pismeni ispit: 30% - 1 ECTS bod Usmeni ispit: 40% - 1 ECTS bod										
Ocjenjivanje kolokvija i završnog ispita (%)	do 59 %	nedovoljan (1)									
	od 60 do 69%	dovoljan (2)									
	od 70 do 79 %	dobar (3)									
	od 80 do 89 %	vrlo dobar (4)									
	od 90 do 100 %	odličan (5)									
Način praćenja kvalitete	☒ studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta ☐ studentska evaluacija nastave na razini sastavnice ☐ interna evaluacija nastave ☒ tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete ☐ ostalo										
Napomena / Ostalo	Sukladno čl. 6. <i>Etičkog kodeksa</i> Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, „od studenta se očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obveze, da mu je temeljni cilj akademska izvrsnost, da se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“. Prema čl. 14. <i>Etičkog kodeksa</i> Sveučilišta u Zadru, od studenata se očekuje „odgovorno i savjesno ispunjavanje obveza. [...] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cjelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela. [...] Etički je nedopušten svaki čin koji predstavlja povredu akademskog poštenja. To uključuje, ali se ne ograničava samo na: – razne oblike prijevare kao što su uporaba ili posjedovanje knjiga, bilježaka, podataka, elektroničkih naprava ili drugih pomagala za vrijeme ispita, osim u slučajevima kada je to izrijeком dopušteno; – razne oblike krivotvorenja kao što su uporaba ili posjedovanje neautorizirana materijala tijekom ispita; lažno predstavljanje i nazočnost ispitima u ime drugih studenata; lažiranje dokumenata u vezi sa studijima; falsificiranje potpisa i ocjena; krivotvorenje rezultata ispita“.										

	Svi oblici neetičnog ponašanja rezultirat će negativnom ocjenom u kolegiju bez mogućnosti nadoknade ili popravka. U slučaju težih povreda primjenjuje se <u>Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Sveučilišta u Zadru</u>. U elektronskoj komunikaciji bit će odgovarano samo na poruke koje dolaze s poznatih adresa s imenom i prezimenom, te koje su napisane hrvatskim standardom i primjerenim akademskim stilom. U kolegiju se koristi Merlin, sustav za e-učenje, pa su studentima/cama potrebni AAI računi.
--	--